

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Candidatus Abbreviatus Jurisprudentiae Sacrae, Hoc Est,
Juris Canonici, Secundum Gregorii Papae IX. Libros V.
Decretalium Explanati Summa, Seu Compendium**

Pichler, Vitus

Augustae Vindel., 1733

Titulus X. De Ordine Cognitionum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63440](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63440)

appellatio, ferre arbitramentum (aliud est de actibus & laudo arbitri, quia hic instar Judicis procedit. *l. 1. ff. de receptis. & l. 7. cit.*) ferre censuras, si opus non sit cognoscere de causa, vel citare censurandum.

Dico 3. In feriis sacris prohibetur quidem ⁴ etiam mercatus, & opera servilia. *c. 1. & 3. h. t.* præcipitur econtra auditio Missæ, *cc. var. de celebr. Missar.* Sed de Mercatu, quo nomine hic præcipuè veniunt publicæ nundinæ, multa immutavit contraria consuetudo. De operibus servilibus & auditione Sacri consulendi sunt Theologi Morales.

TITULUS X.

De Ordine Cognitionum.

SUMMARIUM.

1. *Plures quæstiones in Judicio concurrere possunt.*
2. *Regulariter cognoscenda & terminanda sunt eo ordine, quo sunt proposita.*

Cùm sæpius contingat plures quæstiones, ^x sive ab eodem actore, sive ab utraque Parte propositas, concurrere in eodem Judicio tractandas, ut si Reus vicissim petat aliquid ab Actore, & tunc datur *reconventio*, de qua ad *tit. de mutuis petitionibus* suprâ, vel excipit, & sic novam quæstionem per modum exceptionis, non actionis, proponit; ideo, ne oriatur confusio, præscribitur hic ordo, quo plures causæ inter eas-

dema personas ac in eodem Iudicio propositæ examinari, tractari, ac defini debeant.

2 Dico. Regula quidem est, quòd causæ eo ordine, quo propositæ sunt, cognoscendæ & terminandæ sint, ita nimirum, ut, quamvis causæ, quas vel idem Actor proponit, vel quando Reus aliam per modum actionis & reconventionis statim initio litis movet, simul tractari debeant, semper tamen tam in cognitione, quàm in prolatione sententiæ præferenda sit, quæ priùs fuit proposita. *arg. l. 29. ff. de Judic. & c. 54. de R. J. in 6.* ea tamen notabiles patitur exceptiones. 1. nisi Actor, qui plures proposuit, velit unam citiùs tractari & fini-ri. 2. nisi una sit major alterâ: tunc enim præferenda est major minori, ut si una est criminalis, altera civilis, nisi illa ab hac dependeat. *l. fin. C. de Ord. Judicor. can. 3. caus. 3. q. 11.* Unde 3. nisi prior quæstio in sui cognitione & decisione dependeat à posteriore. *c. 3. h. t. l. 16. seqq. ff. de except. l. 37. l. 62. ff. de Judic. l. 2. C. de Ord. Judic.* v. g. si posterior est *præparatoria* ad alteram, ut est cognitio de possessione ad cognitionem de proprietate, ut constet, penes quem sit onus probandi proprietatem: vel si est *præjudicialis* ad alteram, v. g. petis hæreditatem paternam, sed alius tibi objecit, te non esse filium, vel non esse legitimum; tunc enim priùs cognosci & pronuntiari debet de filiatione, vel legitimitate. 4. nisi Reus per modum exceptionis moveat novam quæstionem: vel enim exceptio est *peremptoria*, quæ tollit omne jus agendi in Actore, & in continenti probari potest & tunc nique priùs illa discuti debet, *c. 1. h. t.* ut si Bertha te petat in conjugem, vel

vel ut sibi cohabitares maritaliter, tu verò eidem opponas impedimentum consanguinitatis: vel est *dilatoria*, per quam impeditur Processus tamdiu, quamdiu non fuerit per decisionem sublatum impedimentum? v. g. si recusas Judicem tanquam suspectum, vel tanquam incompetentem &c. & utique hoc impedimentum debet priùs removeri. §. nisi Reus non per modum actionis, sed per modum exceptionis moveat Actori civili quæstionem criminalem, tunc enim non præfertur criminalis tanquam major, sed utraque simul decidenda est. l. 3. C. de Ord. Judic. nisi Civilis præjudicialis sit respectu Criminalis; quo casu illa omnino præferenda, sive per modum actionis, sive per modum exceptionis proponatur. can. 3. cit. §. si crimen. 6. nisi Reus per modum exceptionis objiciat Actori spoliū; tunc enim priùs cognoscendum est de causa spoli in ordine ad repellendum Actorem. c. 2. h. t.

TITULUS XI. De Plus-Petitionibus.

SUMMARIUM.

1. Quot modis plus peti possit.
2. 3. Quæ sit pœna plus petentis.

Plus, seu ultra debitum, petere potest Actor quatuor modis. 1. *re*, si petat majorem summam, quàm debeatur. 2. *causâ*, si petat aliquid determinatè, v. g. certum equum, cum tamen solùm indeterminatè, disjunctivè, vel

Aa 4 in